

Kurdiyât

Yıl/Sal/Year: 2021
Sayı/Hejmar/Issue: 3
e-ISSN 2717-8315
Rûpel/Sayfa Page: 67-99

BÎBLİYOGRAFYAYA TEZÊN MASTER Û DOKTORAYÊ YÊN BEŞÊN ZIMAN Û EDEBİYATA KURDÎ Û ZIMAN Û ÇANDA KURDÎ (2012-2020)*

Ziyattin YILDIRIMÇAKAR - Sinan ÇAKAR - Şerif GÜZEL

Kurte

Ev gotar li ser tezên master û doktorayê ye ku di navbera salên 2012 û 2020an de, di beşên Ziman û Edebiyata Kurdî û Ziman û Çanda Kurdî de yê li Zanîngehên Tirkiyeyê hatine amadekirin. Armanca me ji bo nivîsandina vê xebatê ew e ku em bîbliyografyayekê li ser van tezan amade bikin û li gorî biwaran wan rêz bikin ku kesên dixwazin ji wan îstîfade bikin bi rihetî xwe bigihînin. Herçiqas bîbliyografyaya tezên heta sala 2018an berê hatibû çêkirin jî, me guncan dît ku piştî tezên doktorayê û gelek tezên masterê ên van herdu salên dawî, em xebateke din çêbikin. Me di vê gotarê de cih da tezên kurmancî, zazakî û çend hebên soranî û ew beş bi beş kategorîze kirin.

Peyvên Sereke: Bîbliyografya, tezên masterê yê beşên kurdî, tezên doktorayê yê beşên kurdî, ziman û edebiyata kurdî, ziman û çanda kurdî, xebatên kurdolojîyê.

67

Cureya Nivîsarê/Makale Türü/Article Types:
Nivîsara Lêkolînê/Araştırma Makalesi/Research
Article
Dema Hatînê/Makale Geliş Tarihi/Received:
05.04.2021
Dema Pejirandinê/Kabul Tarihi/Accepted/:
30.04.2021
Ziyattin Yıldırımçakar. Lêkolîner, Beşa Ziman û
Edebiyata Kurdî, Zanîngeha Mardin Artuklu.
e-mail: ziyayildirim@artuklu.edu.tr Orcid:
<https://orcid.org/0000-0003-4809-511X>
Sinan Çakar. Lêkolîner, Beşa Ziman û Çanda
Kurdî, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl. e-mail: sinan-
cakar@yyu.edu.tr
Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-1088-5995>
Şerif Güzel. Hîndekar, Beşa Ziman û Edebiyata
Kurdî, Zanîngeha Bingölê. e-mail: serifguzel@
bingol.edu.tr
Orcid: <https://orcid.org/0000-0003-3837-3155>

Atf/Citation: Yıldırımçakar, Z., Çakar S., Güzel
Ş. (2021). "Bîbliyografyaya Tezên Master û
Doktorayê Yê Beşên Ziman û Edebiyata Kurdî
û Ziman û Çanda Kurdî (2012-2020)", Kurdiyât,
3, 67-99.

* Tezên ewil yê beşên kurdî di sala 2012an de hatine parastin. Lewma me ew dîrok wekî destpêk nişan kir.

The Bibliography of Masters and Doctoral Theses in the Departments of Kurdish Language and Literature and Kurdish Language and Culture (2012-2020)

Abstract

This article is based on doctoral and master theses prepared between 2012 and 2020 in the departments of Kurdish Language and Literature and Kurdish Language and Culture in Turkey. Our goal in writing this work is to prepare a bibliography on these theses and to categorize them with their topics so that those who wish to use them can easily access them. Although a bibliography of such theses until 2018 was prepared, we found it appropriate to create a new work after the doctoral theses and many master theses of the last two years. We have included Kurmanji, Zazaki and a few Sorani theses in this article and they have been categorized in sections.

Key Words: Bibliography, Kurdology, master's thesis in Kurdish Departments, PhD thesis in Kurdish Departments, Kurdish Language and Culture, Kurdish Language and Literature, Kurdish studies.

Kürt Dili ve Edebiyatı ile Kürt Dili ve Kültürü Bölümleri Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Bibliyografyası (2012-2020)

Öz

Bu makale, 2012-2020 yılları arasında Türkiye'de Kürt Dili ve Edebiyatı ile Kürt Dili ve Kültürü bölümlerinde hazırlanan doktora ve yüksek lisans tezlerini kapsamaktadır. Bu çalışmayı yazarken amacımız, bu tezlerle ilgili bir bibliyografya hazırlamak ve bunları kullanmak isteyenlerin kolayca erişebilmesi için konusuna göre kategorize etmektir. 2018 yılına kadar bu tür tezlerin bibliyografyası hazırlanmış olsa da son iki yılın doktora tezleri ve pek çok yüksek lisans tezinden sonra yeni bir çalışma yapmayı uygun bulduk. Bu yazımızda Kurmanci, Zazaca ve birkaç tane Sorani tezine yer verdik, bunları bölümler halinde kategorize ettik.

Anahtar Sözcükler: Bibliyografya, Kürtçe bölümlerin yüksek lisans tezleri, Kürtçe bölümlerin doktora tezleri, Kürt Dili ve Kültürü, Kürt Dili ve Edebiyatı, Kürdoloji çalışmaları.

DESTPÊK

Piştî vekirina beşên kurdî li zanîngehên tirkîyê gelek xebatên master û doktorayê pêk hatine. Ji bo lêkolîneran xaleke girîng e ku bizanibin ka kîjan xebat di kîjan biwarê de hatine nivîsandin û bi awayekî sistematîk û tesnîfkirî li ber çavê xwe bibînin. Loma me jî xebateke bi vî awayî ji ber van armancan pêk anî.

Du gotarên bibliyografîk ku beriya vê gotarê hatibûn nivîsandin hemû tezên ku heta sala 2018 an di beşên kurdî de, di qada kurdolojiyê de hatibûn nivîsandin pêşkêş kiribûn.¹ Lê li ser wî wextî re dem derbas bû û di vê pêvajoyê de tezên doktorayê hatine nivîsandin ku di wan bibliyografyayan de cih negirtibûn, herweha gelek tezên masterê jî li ser wan zêde bû. Ji ber wê me guncan dît ku em xebateke wêkî wan, lê ji wan berfirehtir amade bikin ku tezên master û yên doktorayê yên beşên kurdî yên hemû zanîngehên li Tirkîyeyê, yên di navbera salên 2012 û 2020an de hatine nivîsandin, bihundirîne. Ji ber ku em hêj di destpêka sala 2021an de ne, û tezên vê salê yên hatine parastin bi çend heban sîncor in, me ew nekirine nav vê xebatê.

RÊBAZ

Me bi lêgerîna li ser *Navenda Tezên Perwerdeya Bilind a Tirkîyeyê* (bi awayê kurt û ji vir pê ve "YÖKTEZ") û bi lêkolîna li zanîngehan ev xebata pêk anî. Herwiha rêbaza pêşkêşkirina Bîbliyografyaya me ev e: Me li gorî biwaran tez kirine beş û di bin sernavên ku ew tez tekildar in ew pêşkêş kirin. Me tezên masterê û yên doktorayê cuda nixandî. Ewî li me tezên masterê dan, piştî jî yên doktorayê. Di bibliyografyayê de kategorîzekerina me li gorî biwaran wusa ye: Bîbliyografya, civaknasî, çapemenî, dîrok, edebiyata berawirdî, edebiyata klasîk, edebiyata nû, edebiyata zarokan, ferhengnasî, folklor, jînenîgarî, perwerde, sînema, wergernasî û zimannasî. Me tezên ku bi zaravayên kurmançî, zazakî û soranî çap bûne cuda nenixandî, hemû bihev ve di bin navê tezên kurdî de hatine lîstekirin û nixandî. Ji ber ku li hin zanîngehan tezên kurdolojiyê bi tirkî hatine nivîsandin, me di xebata xwe de navê wan ên tirkî nivîsand. Xaleke din divê em behs bikin jî ev e; ji ber ku hin tez înterdîsîplîner in navê wan di bin ji yekî zêdetir kategoriyan de hatine nivîsandin.

NAVEROK Û NIRXANDIN

Me di vê xebatê de cih daye xebatên master û doktorayê yên pênc zanîngehan ku li hinekan tenê tezên masterê û li hinekan jî tezên master û doktorayê tene nivîsandin. Ev zanîngehên ku em behsê dikin ev in: *Zanîngeha Mardin Artuklu*, *Zanîngeha Dicle*, *Zanîngeha Bingöl*, *Zanîngeha Muş Alparslan* û *Zanîngeha Yüzüncü Yıl*.² Di nav van Zanîngehan de bernameyên Doktorayê li *Zanîngeha Bingöl* û ya *Dicleyê* heye. Hin Zanîngehên din jî hene ku xebatên Kurdî dimeşînin wekî *Zanîngeha Siirt* û *Munzurê*, lê li wan zanîngehan hêj tez nehatine nivîsandin.

Li gorî vê bîbliyografyayê, wekî ku li tabloya li jêr em dibînin heta niha li Zanîngeha Bingölê³ 71 tezên beşên kurdî hatine amadekirin ku 68 heb ji wan master in, 3 heb ji wan doktora ne. Li

1 Ji bo wan bîbliyografyayan lê bnr. Yakup Aykaç, "Bîbliyografyaya Tezên Beşên Kurdolojiyê yên li Tirkîyeyê (2011-2016)", *JMS*, 2/1, 2017, 119-132 û Yakup Aykaç û Şerif Güzel, Sinan Çakar, "Bîbliyografyaya Tezên Masterê yên Ziman û Edebiyata Kurdî û Ziman û Çanda Kurdî (2011-2018)", *Şarkiyat* 11/2 (Tebax 2019), 1007-1043.

2 Me navên zanîngehan yên resen tercîh kir wekî ku li ser YÖKTEZê hatibû nivîsandin. Me navê zanîngehan di hemû tablo û îstatîstîkan de bi awayekî resen/tirkî nivîsandin. Ji ber vê yekê, li şûna Bingöl yan jî Çewlîgê me rasterast Bingöl nivîsî, herwiha yên din jî bi vî awayî ne.

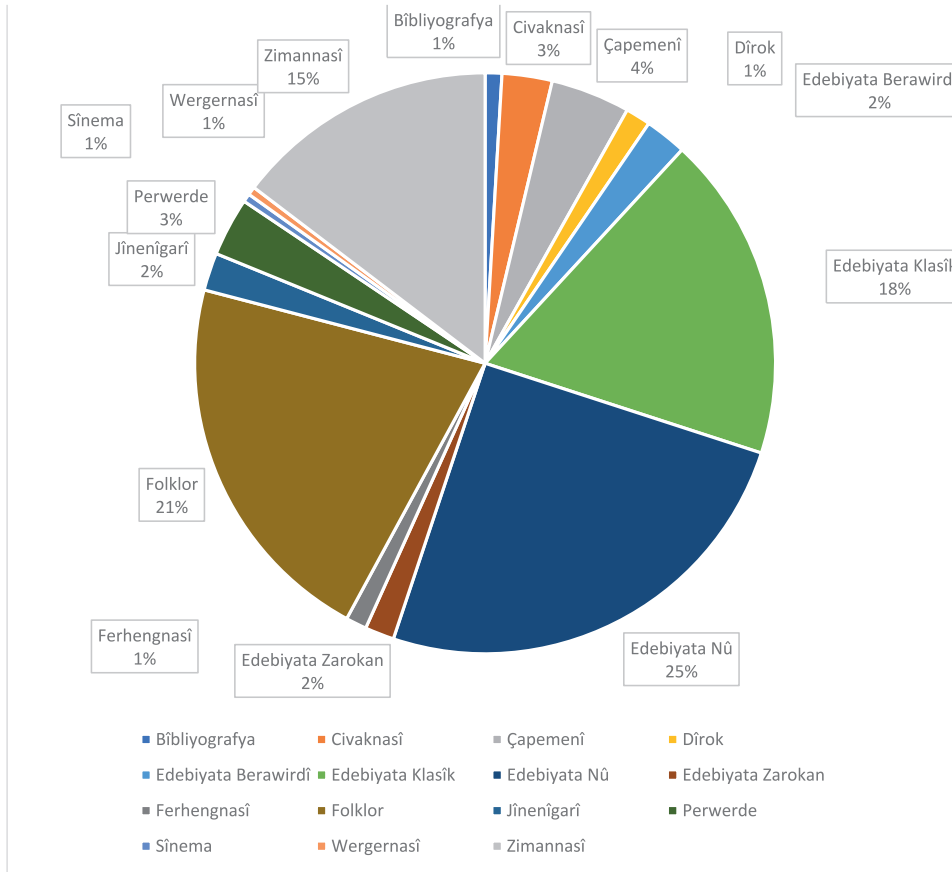
3 Li Zanîngeha Bingölê digel beşa Ziman û Edebiyata Kurdî, Ziman û Edebiyata Zazakî jî heye. Di vê bîbliyografyayê de me ev herdu beş wek hev qebûl kirin û ji hev cuda nekirin. Lewma hejmarên ku bi tezên Zanîngeha Bingölê re têkildar in yekûna tezên kurmançî û zazakî ne, pêkve ne.

Zanîngeha Dicleyê 22 tez hatine amadekirin ku 12 heb ji wan master in û 10 heb tezên doktorayê ne, li Zanîngeha Mardin Artukluyê 149 tezên masterê, li Zanîngeha Muş Alparslanê 22 tezên masterê û li Zanîngeha Van Yüzüncü Yilê 105 tezên masterê hatine amadekirin. Yanê di beşên kurdî de heta sala 2020an 13 tezên doktorayê û 356 tezên masterê xilas bûne û hatine parastin. Bi vî awayî hejmara hemû tezên ku hatine parastin dibe 369. Bi tevahî ev li ser tabloyê, li gorî sal û zanîngehên ku xwendekar jê derçûne wekî li jêr in:

	Zanîngeha Bingöl	Zanîngeha Dicle	Zanîngeha Mardin Artuklu	Zanîngeha Muş Alparslan	Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl
2012	-	-	3	-	-
2013	-	-	14	-	-
2014	7	-	18	-	-
2015	14	-	17	5	1
2016	3	3	19	2	15
2017	15	4	14	8	36
2018	9	-	21	3	10
2019	10	3	36	1	34
2020	10	2	7	3	9
Yekûn	68	12	149	22	105

Tablo 1: Hejmara tezên masterê yên beşên kurdî li gori sal û zanîngehan

Di grafîka li jêr de tezên masterê yên ku hatine amadekirin li gorî beşan hatine parvekirin û em rêjeya wan dibînin. Wekî em dibînin çar beş derdikevine pêş: Edebiyata nû bi rêjeya % 25 beşa yekem e ku herî zêde tezên masterê hatine amadekirin, piştî wê bi % 21 folklor, bi % 18 edebiyata klasîk û bi % 15 zimannasî tê. Rêjeya beşên din gelek kême ku ya herî nêzî van bi % 4 çapemenî ye.

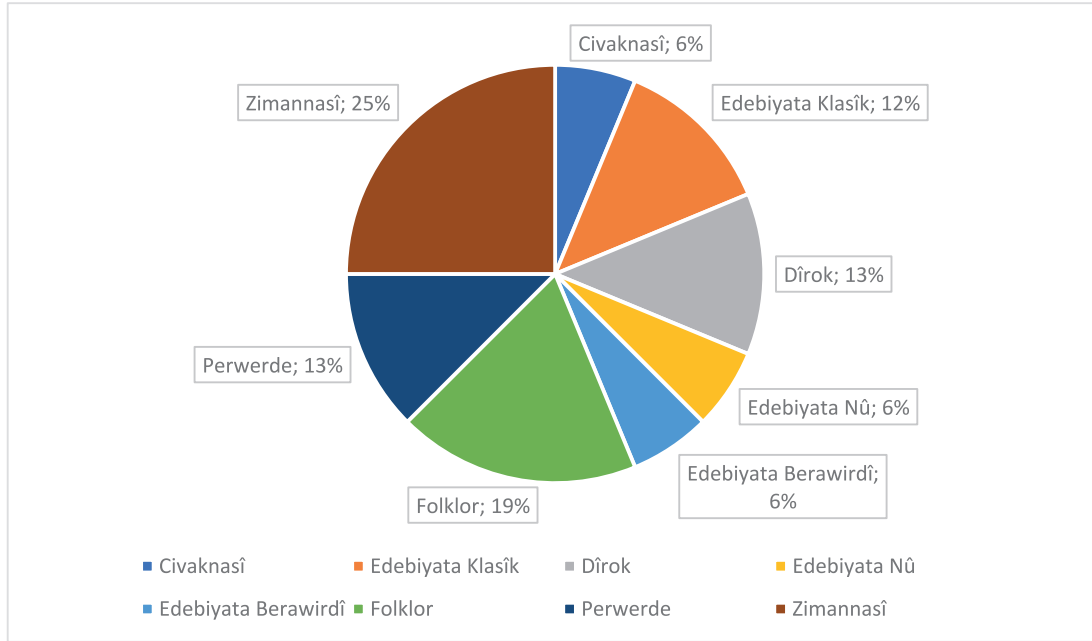
Grafîk 1: Rêjeya tezên masterê li gorî biwaran

Li tabloya jêr em hejmara tezên doktorayê li gorî zanîngehan dibînin. Wekî em dibînin tenê li Zanîngeha Bingöl û Dicleyê tezên doktorayê hatine amadekirin û hejmara wan ya heta sala 2020an 13 ye.

	Zanîngeha Bingöl	Zanîngeha Dicle
2019	1	5
2020	2	5
Yekûn	3	10

Tablo 2: Hejmara tezên doktorayê yê beşên kurdî li gor sal û zanîngehan

Li grafîka jêr em rêjeya tezên doktorayê li gorî biwaran dibînin. Li vir zimannasî li pêş e. Piştî wê folklor, perwerde, dîrok û edebiyata klasîk bi rêjeya xwe pêş dikevin.

Grafik 2: Rêjeya tezên doktorayê li gorî biwaran

Hejmara tezên master û doktorayê li gorî biwaran li jêr xuya dike:

	Master	Doktora
Bîbliyografya	4	-
Civaknasî	12	1
Çapemenî	19	-
Dîrok	6	2
Edebiyata Berawirdî	10	1
Edebiyata Klasîk	78	2
Edebiyata Nû	108	1
Edebiyata Zarokan	7	-
Ferhengnasî	5	-
Folklor	91	3
Jînenîgarî	9	-
Perwerde	14	2
Wergernasî	2	-
Zimannasî	63	4

Tablo 3: Hejmara tezên master û doktorayê li gorî biwaran

1. NAVÊN TEZÊN MASTERÊ LI GOR KATEGORÎYAN

1. BÎBLİYOGRAFYA

Atlı, Zafer, **Zeynelabîdîn Zinar: Jiyan, Berhem û Senifandina Xebatên Wî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Başaran, Cahit, **Kürt Dilinde Sözlükler**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Can, Mutlu, **Bîblîyografyaya Kirmanckî (Zazakî) (1963-2017)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Ekici, Abdullah, **Zeynelabîdînê Amidî: Jiyan Berhem û Xebatên Wî yên Destnivîsî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

1. 2. CIVAKNASÎ

Akıncı, Enes, **Peydabûna Nirxên Civakî û Vekolîna Wan di Hin Romanên Kurmancî yên Folklorîk de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Ali Arif, Fakhir, **Çavkaniya Jînwarparêzî ya Barzan**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Anuk, Nevzat, **Behsê Tirkkerdişê Kurdan de Merkezêk: Enstîtuyê Cigerayîşê Kulturê Tirk**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Bülbül, Mikail, **Di Helbestên Cegerxwîn de Rengvedanên Têkiliyên Îqtîdarî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Ergün, Zülküf, **Di Peydabûna Edebiyata Kurdî ya li Cizîra Botan de Karîgeriya Bajarvaniyê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2012.

Hassan Mawlood al-Bajalan, Hardi, **Di Helbestên Hemîn Mukiryani de Civaknasî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Kanat, Yılmaz, **Batî kaynaklarında Zazalar ve Zazaca**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Karaaslan, Mehmet Salih, **'Hedersmord' li Swêdê 'Kuştina Namûsî' li Kurdistanê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Kerece, Fahri, **Di Çarçoveya Têgiha Neteweperwerîyê da Nirxandinek li ser Şêx Ubeydillahê Nehrî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Özcan, Mulazım, **Di Salên 1980-2000an de li Tirkîyeyê Rewşa Ziman û Edebiyata Kurdî û Têkiliya Wan li gel Tevgerên Civakî yên Kurdan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Ücar, Hatice, **Di Çîrok û Stranên Gelêrî yên Colemêrgê de Nasnameya Jin**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Saiwan Ahmed, Omar, **Edebiyatî Enfal le Govare Kurdiyekanî Nawçeyî Germiyan da (1992-2012)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

1.3. ÇAPEMENÎ

Ali Mohammed, Ghalib, **Rola Yusufî di Çapemeniya Kurdî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Arslan, Mesut, **Di Dewra Osmaniyan de Veşangeriya Kitêbên Kurdî (1844-1923)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Balta, Adem, **Rê û Rêbazên Nivisîna Nuçeyên Kurdî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Çetin, Süleyman, **Kovara Hawarê û Bandora Wê ya li ser Zimanê Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Demiral Taher, Îde, **Perwerdeya Nirxên Çandî û Civakî di Kovangeriya Zarokan a Kurmançî-Latînî de (1980-2015)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Hikmat Ali Zada, Partiman, **Rolê Govara Kepir di Pêşxistina Çîroka Zarokan de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Hussain, Hunar M., **Rollî Rageyandin le Nêzikkirdnewey Diyalêkte Kurdyekan, Torî Mîdyayî Rudawû be Nimûne**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Ismael Khalid Zebari, Rabeea, **Lêkolînek li ser Rexne ya Edebî (Kovara Peyv Weke Nûmûne)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Kan, Ahmet, **Rojnameya Kurdistanê 1898-1902 (Analîza Naverokê)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Kanabi Taher, Barzan, **Bas û Xwas Le Manşetî Hewal Rojnamekanî Xebat, Kurdistanî Nûwe û Rojname: Be Numûne Lêkolîneweyekî Simantîkî û Pragmatîkî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Karaaslan, Mehmet Salih, **'Hedersmord' li Swêdê 'Kuştina Namûsî' li Kurdistanê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Khidhir, Mohammed, **Ji bo Zarokan Çîrokên Ajalan (Mînak Çîrokên Kovara Heng 2001-2011)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Majeed Muhammad, Ghareeb, **Weşangeriya Zarokan û Zimanê Ragihandinê: Mînaka Kovara Sivore**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Muhammed Mawlud, Qabeel, **Rola Rojname Bizav di Pêşxistina Helbesta Kurdî li Devera Behdînan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Nori Omer, Salam, **Rolê Kovara Metîn di Pêşxistina Vekolînên Edebî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Othman Qader, Samad, **Zimanê Ragihandinê di Nuçeyên Rojname Elektronîk de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Öztürk, İrfan, **Hîmên Helbesta Kovara Tîrêjê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Saleh Hussein, Nadhim, **Kovangeriya Zarokan li Başûrê Kurdistanê (Mînak: Kepir)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Yonat, Mehmet, **Kovara Nûdemê û di Kovara Nûdemê de Şopên Surgunê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

1.4. DÎROK

Adak, Reşat, **Di Serdema Meşrûtiyetê de Zanyarekî Kurd: Seidê Kurdî û Hizr û Xîtabên Vî Derheqê Hişmendiya Gelê Kurd de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Coşkun, Şûkran, **Berawirdkirina Şerefnameya Şerefxanê Bedlîsî û Şerefnameya Menzûm a Cegerxwîn**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Demir, Vejdi, **Kurdên Arî: Mît, Dîrok û Îdeolojî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019..

Eyer, Ahmet, **Kurdên Merwanî di Tarîxu`l-Meyafarqîn a Îbnu`l-Ezraq de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Kerece, Fahrî, **Di Çarçoveya Têgiha Neteweperweriyê da Nirxandinek li ser Şêx Ubeydillahê Nehrî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Ulugana, Sedat, **Mîrektiya Bitlîsê di Êwra Evdal Xan de (1618-1664)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

1.5. EDEBIYATA BERAWIRDÎ

Ceylan, Şehmuz, **Berawirdkirinek li ser Destana Memê Alan û Destana Odysseia**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Coşkun, Şûkran, **Berawirdkirina Şerefnameya Şerefxanê Bedlîsî û Şerefnameya Menzûm a Cegerxwîn**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Ertaş, Mustafa, **Mewlûda Heyderî (Şêx Muhammed Emînê Heyderî) û Berawirdkirina Wê bi Mewlûda Bateyî re**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

Ibrahim Awla, Farman, **Di Edebiyata Kurdî ya Kevin û Nû da Erkên Rexneyî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ismael Ali, Saman, **Vebêjin di Navbera Romana "Navê Min Sor e" ya Orhan Pamuk û "Mîrnemeyê" Can Dost e**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Jameel Mohammed, Hawkar, **Binyadî Gêranewa le Dastanî Mem û Zinî Oskar Mann û Şanoyî Memê Alanî Ebdurehîm Rehmî Hekarî (Lêkolînewekî Berawirdkariyê)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Najeb Abdulrazaq, Jegr, **Binyatê Honerî di Dastana Zembîlfruş ya Feqiyê Teyran û Miradxanê Bayezidî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Shukur Mahmood, Imad, **Têgeh û Zaravayê Îrfanî di Helbestên Fexredîn Eraqî û Mihwî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Tanrikulu, Veysel, **Kürtçe Masallar ile Grimm Kardeşler Masallarının Motifler Açısından Karşılaştırılması**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2017.

Yılmaz, Ferhat, **Berawirdkirinek li ser Şivanê Kurmanca û Sêbareya Maksîm Gorkî**, Zanîngeha

Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

1.6. EDEBIYATA KLASÎK

Abdulahq Salahaldin, Barzi, **Wêneya Helbestî di Helbestên Kurdî yên Mistefa Begê Kurdî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ahmed Haji Abozaid, Bayar, **Rengvedana Edebê Folklorî di Şîrên Mela Xelîl Mişextî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Akboğa, Hasan, **Xelîfe Yûsif û Teqrîza Wî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Akın, Abdurrahman, **Mewlûda Mela Sîraceddînê Xelîlî û Berawirdkirina Wê bi Mewlûda Mela Huseynê Bateyî re**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Akın, Erkan, **Mela Ehmedê Cizîrî'nin Gazellerinde Kullanılan Edebi Sanatlar**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Arslan, Mehmet, **Mewlidê Mala Abdulkadir Muşeki (Metn û Tehlil)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Atmaca, İbrahim, **Xizna We'zan: Dîwançeya Hilmî (Şêx Ehmed Hilmîyê Dêrşewî) -Metn û Lêkolîn-**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020

Awla Rasul, Luqîman, **Ciwankariya Peyvan di Helbestên Kurdî yên Salim de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Aykaç, Seyfettin, **Mela Mehmûdê Tîruwayî û Ferhenga Wî ya Menzûm (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2016.

Aykaç, Yakup, **Dîwana Hezîn (Metn, Lêkolîn û Ferheng)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Bakırhan, Cihat, **Mele Nurullahê Godîşkî'nin 'Çenta Yetîman' Adlı Eserinin Transkripsiyonu, Türkçeye Çevirisi, Tahlil ve Tenkidi**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Berouki Milan, Murat, **Hêmanên İranî yên Dîrokî û Mîtolojîk di Mem û Zîn'a Xanî û Dîwana Melayê Cizîrî de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019

Beyter, Önder, **Dîwana Mela Ehmedê Heyderî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Cırık, Mehmet Emin, **Weliyên Kurd di Nefahatu'l-Unsê de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Çalışır, Rojbir, **Destana Rustemê Zal (Metin-lêkolîn)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Çelik, Murat, **'Adat û Rusûmatname'ê Tewayifê Ekradiye ya Mela Mehmûdê Bazîdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Çetin, Ramazan, **Şêx Mûsayê Şêxanî Gundikî û Berhemên Wî yên Menzûm**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Çiftçi, Metin, **Eqîdenameyo Zazakî yê Mehemedê Hezanîyî (Metno Transkrîbekerde, Wekentîş û Açarnameyîş)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Dağılma, İbrahim, **Mewlîdê Xasî û Hetê Me'na ra Wekentîşê Mewlîdî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Delshad Saleh, Warin, **Bekir Begê Erizî (Jiyan û Berhem)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Demir, Mehmet Emin, **Şîret di Helbesta Kurmancî ya Klasîk da: Nimûneya Feqîyê Teyran, Ehmedê Xanî, Mele Xelîlê Sêrtî û Seyîd Eliyê Findikî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Demir, Yunus, **Dîwana Namî (Fehmî Begê Pêçarî): 'Meğmuru'd-Dewawîn'(Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Deniz, Muhammed İkbâl, **Jiyana Seyîd 'Eliyê Findikî û Dîwana Wî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Durmuş, Mahmud, **Dîwançeya Mela Edullahê Qursincî (Lêkolîn û Metn)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Ekici, Abdullah, **Zeynelabidînê Amidî: Jiyan Berhem û Xebatên Wî yê Destnivîsî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Eminoğlu, Nevzat, **Nêrînek Gelemperî li Mîrektiya Hîzanê: İlm û Edebiyat**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Erdoğan, Mehmet, **Mewlîd û Eqîdeyê Mela Muhammedê Muradanî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Ergün, Zülküf, **Di Peydabûna Edebiyata Kurdî ya li Cizîra Botan de Karîgeriya Bajarvaniyê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2012.

Ertaş, Mustafa, **Mewlûda Heyderî (Şêx Muhammed Emînê Heyderî) û Berawirdkirina Wê bi Mewlûda Bateyî re**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

Ertekin, Nurettin, **Tesewif di Dîwana Şeyda de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Gezer, Semih, **Dîwana Mela Yasîn Yusrî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Gider, Ahmet, **Molla Muhammed Kavarî Dîvânî'nda Din ve Tasavvuf**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Gözetin, İbrahim, **Mele Xelîlê Sêrtî û Berhema Wi ya Newcû'l-Enam**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

Güllü, Zeydin, **Transkrîpsiyon û Vekolîna Kitab-û Ahmedîye'yê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Gümüş, Nezir, **Dîwana Mela Sîraceddînê Xelîlî (Gulcivîn)-Metn û Lêkolîn-**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Heider Farhan, Hawkar, **Xemilandina Felsefeya Oldariyê di Helbestên Mehwi de**, Zanîngeha

Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Hesan Kareem, Keywan, **Eşq li cem Nalî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

İli, Aynur, **Hunerên Edebî di Dîwana Hadî (Seydayê Licî) de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

İlhan, Ziver, **Mewlûda Mela Huseynê Bateyî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

İnci, Veysi, **Îqtîbas di Edebiyata Kurdî ya Klasîk de (Helbestên Melayê Cizîrî, Feqiyê Teyran, Ehmedê Xanî û Melayê Bateyî)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Jahany, Parviz, **Leyla û Mecnûna Sewadî (Metin-Lêkolîn-Şîrove)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Karak, Mehdi Zana, **Dîwançeya Şêx Îsmetullahê Karazî (Metn û Lêkolîn)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

Karaman, Cevdet, **Ehmed Hîlmî Elqoxî û Berhema Wî ya Rehberê Sanî Şerha Eqîda Ehmedê Xanî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Kaval, İdris, **Mewlûdname'ya Mela Huseynê Bateyî: Bandora Wê ya li ser Ziman, Çand û Wêjeya Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Kaya, Bülent, **Feqiyê Teyran'ın Şêxê Sen'an Şiirinin İçerik Açısından İncelenmesi**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2017.

Kaya, Halis, **Dîwana Şêx Muhammed Nurî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Kırkan, Ahmet, **Mewlûdê Usman Esad Efendîyo Babijî 'Bîyîşa Pêxemberî' (Metn û Vekenitîş)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Koyuncu, Hüseyin, **Di Hin Dîwanên Kurdî de Bandora Tesewifê**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Laftê Ridha Al-Kakî, Farsê, **Rengdanewey Taybetmendiyekanî Sebk-î 'İraqî le Şi'rekanî Melayê Cizîrî da**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Mohammed Hussein, Narmin, **Di el-Kelîmatu'l-Qîsara Baba Tahirê Hemedanî da Taybetmendên İrfanî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Mohammed Othman, Hayder, **Di Helbestên Melayê Bateyî da Binyada Hizr û Rûxsarê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Naderî Moghadam, Shatav, **Şi'rên Şairên Yarsan û Hizrê Yarî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Najeb Abdulrazaq, Jegr, **Binyatê Honerî di Dastana Zembîlfruş ya Feqiyê Teyran û Miradxanê Bayezîdî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Akbaş, Serdar, **Analîzek li ser Rêzimana Kurmanciya Hekariyê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2020.

Omer Ahmad el Shateera, Koser, **Şakelîyekan û Roliyan le Şî'rî Kurdî da; Şêx Ehmed be Nimûne**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Orak Elçiçek, Rabia, **Transkrîpsiyona Berhema Xelîfe Yusif a bi Navê Feraîz**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Orkin, Şeyhmus, **Di Berhemên Feqiyê Teyran de Hêmanên Tesewuffî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

Ölmez, Cumhuri, **Mem û Zîneke bi Hewramî (Tekst-Vekolîn)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Özapan, Reşat, **Di Edebiyata Kurdî de Nezîre û Mînakên Wê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Pertev, Ramazan, **Mîrsadu'l-Etfal (Şahrahê Kûdekan) Ferhenga Menzûm a Kurdî-Farisî (Vekolîn-Tekst)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2012.

Sezer, Müslîh, **Dîwançeya Seyfiyê Şoşî (Metn û Lêkolîn)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Şaybak, Erol, **Perîşannameya Mela Perîşanê Dînewerî (Metn-Analîz)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019

Tahir Sabir, Derin, **Şî'riyetî Şî'rî Kosarî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Titiz, Fahri, **El-Cewahîrû'r Reşadîye fî Sîretî'n-Nebewîyye ya Mela Nûrûllahê Godîşkî (Metn û Lêkolîn û Ferheng)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Turan, Cihan, **Dîwana Fethî (Edîsyon, Metn, Krîtîk)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Turğut, Cahit **Di Edebiyata Kurdî ya, Klasîk de Mela Mihemmed Nurî û Berhemên Wî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Üneşi, Aydın, **Tesrîfa Teremaxî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Varol, Murat, **Dîwanê Melayê Cebexçurî (Metn û Tehlîl)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2016.

Yavuzer, Mehmet Nur, **Baba Tahir di Wêjeya Kurdî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Yergin, Mehmet, **Mewlîdê Mela Ehmedê Xasî: "Mewlidu'n-Nebiyî'l-Qureşiyî" (Metn-Wekenitîş)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Yeşilkaya, Şahap, **Edebiyatê Kirdkî (Zazakî) de Mewlid û Mehemed 'Elî Hunî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Yıldız, Ayhan, **Qewlê Hespê Reş**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Yıldız, Mehmet, **Dîwana Heyderî (Şêx Mihemmed Emînê Heyderî) -metn û vekolîn-mehd**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020

Yıldız, Zeynep, **Lêkolînek li ser Dîwana Şêx 'Ebdurrehmanê Aqtepe (Rûhî)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Yılmaz, Hacı, **Dîwana Laxer / Mela Umerê Aşiq (Metin û Lêkolîn)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019

Yılmaz, Serdar, **Dîwana Şêx Şemsedînê Exlatî Metin û Lêkolîn**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Yurt, Numan, **Eqîdenameyeke Menzûm: Hediyet'ul-Îxwan Fî Eqîdetî'l-Îman a Şêx Qutbeddînê Korikî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019

Zilan, Bilal, **Di Kitabê Muhemmedê Şêx Ensarî: "Raro Raşt" û "Melûmatê Dînîye" (Metn û Cigêrayîş)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

1.7. EDEBIYATA NÛ

Abdullah Abdulrahman, Mohammed, **Tevkariya Sînemaya Kurdî ji bo Edebiyata Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Abdullah Khudhur, Nali, **Rexneya Civakî Di Helbestên Abdullah Paşew de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Abdülsemetoğlu, Halil, **Hêmanên Mîtolojîk di romanên Hesên Metê de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019

Acun, Roger, **Îmaj di Helbesta Kurdî ya Nû ya Bakur de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Adsay, Fahriye, **Romana Kurdî (Kurmancî) ya Dîrokî: Bîra Civakî û Nasname**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Ahmed Hamad, Karwan, **Binyada Rîtîmî di Helbestên Hêmin de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Ahmed Mahmood, Rebeen, **Binyata Vegêranê di Romana Sobarto ya Helîm Yûsif de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Ahmed Mohammed, Arshad, **Wataya Lawekî di Zimanê Romana Miryema da ya Sebrî Silêvanî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Ali Mahmood, Yaseen, **Xerîbî li Helbestên Hêmin û Seyyab**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ali Mohammed, Ghalib, **Rola Yusufî di Çapemeniya Kurdî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Altinkılıç, Ümran, **Xwendineke Baxtînyen di Sê Romanên Kurdî de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Ameen Mohammed, Ramadan, **Rengvedana Binemayên Nûxwaziyê di Helbestên Hizirvan Ebdullah de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Artemêt, Mem, **Îmaj di Şîra Fêrikê Üsiv da**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Altun, Oktay, **Hawar Dergisinin Yazarları ve Kürt Edebiyatındaki Yerleri**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2020.

Aydoğdu, Yusuf, **Modern Zaza Hikâyeciliği**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Bilge, Evin, **Ji Hêla Naverokê ve Dahûrîna Çîrokên Mela Mehmûdê Bazîdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Bozan, Emin, **Çîroka Kurmancî ya Modern di Kovara Hawarê de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Buran, Eşref, **Mela Wekî Tîpekî Pêkenokên Kurdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Bülbül, Mikail, **Di Helbestên Cegerxwîn de Rengvedanên Têkiliyên Îqtîdarî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Çelebi, Ayşegül, **Bextiyar Elî'nin Hinara Dawî ya Dinyayê Romanında Büyülü Gerçekçilik**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2020.

Çeçen, Ramazan, **Di Edebiyata Kurdî de Folklor û Roman li dor Texeyyulên Berê Rêçên Îroyîn**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Çetin, Süleyman, **Kovara Hawarê û Bandora Wê ya li ser Zimanê Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Çoban, Betül, **Şopên Realîzma Sosyalist di Romanên Kurdî yên Sovyeta Berê de (1935-1991)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Dawood Fattah, Diler, **Saloxdan di Mîrnameya Jan Dostî de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Değirmi, Reşide, **Hêmanên Folklorîk di Romana Hewarî ya Heciyê Cindî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Doğan, Songül, **Bi Rêbaza Rexneya Femînîst Lênerînek li Romanên Jinên Kurd**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Döger, Dilaver, **Bêjara Neteweparêz di Kovara Hawarê de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Duman, Muzaffer, **Di Helbestên Cegerxwîn de Ajal**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Engin, Kerem, **Li Herêma Doskiyan Çend Deqên Edebiyata Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Fahmi Farho, Karokh, **Bingehê Vegotinê di Romana 'Grêweya Bextê Helale'ya Eta Nehayî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Farhad Abdullah, Sardar, **Nûjenxazî di Rûxsara Helbestên Şêx Nurî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Farhan Sorî, Karzan, **Çîroka Kurdî ya Honerî Peydabûn û Werar Li Destpêkê ta Sala 1939**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Filitoğlu, Hasan, **Hêmanên Folklorîk di Romanên Elîyê Evdilrehman de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Gören, Ebubekir, **Di Romanên Erebê Şemo de Folklorê Kurdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Güler, Emin, **Karakter di Romana Kurmancî de 'Girê Şêran- Mirina Bêsî- Pêşbaziya Çîrokên Neqediyayî- Qerebafon- Sobarto'**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Haji Sulaiman, Hareem, **Hozanetî di Hozanên Sebirî Botanî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Hasan Ismail Hamzedkî, Haliz, **Binyatê Vegêranê di Çîrokên Kenê Parsek (Pêkenîni Geda) yên Hesên Qizilcî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Hassan Mawlood al-Bajalan, Hardi, **Di Helbestên Hemîn Mukiryani de Civaknasî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Hatun Sürücü, Sevim, **Lêkolînek li ser Çîrokên Osman Sebrî yên di Hawar û Ronahiyê de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Hikmat Ali Zada, Partiman, **Rolê Govara Kepir di Pêşxistina Çîroka Zarokan de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Hussein Abo, Reber, **Çîroka Gelek Kurt di Edebê Kurdî da li Başûrê Kurdistanê (1991-2013)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Işık, Burhan, **Berhema Mehmed Uzun a bi navê Hawara Dîcleyê de Jiyana Kurdan a Civakî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

Ibrahim Awla, Farman, **Di Edebiyata Kurdî ya Kevin û Nû da Erkên Rexneyî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ibrahim Hami Kocher, Bangeen, **Rexneya Civakî di Romanên Hesên Metê da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Ibrahim, Ibrahim, **Rengvedana Dîroka Kurdî di Helbestên Cegerxwîn de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Ismael Ahmed, Rabar, **Teknik di Deqên Şanoyên Tele't Saman di Salên Heştêyan de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ismael Ahmed, Reband, **Avahiya Derûnî ya Karakter di Romana Diwahemîn Henarî Dunya yê Bextiyar Elî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ismael Ali, Saman, **Vebêjin di Navbera Romana "Navê Min Sor e" ya Orhan Pamuk û "Mîrnemeyê" Can Dost e**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ismael Khalid Zebari, Rabee, **Lêkolînek li ser Rexneya Edebî (Kovara Peyv Weke Nûmûne)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Issa Ibrahim, Hayhat, **Xweza di Helbestên Nû yên Kurdî de Helbestên Qadir Qeçax û Edîb Çelkî wek Nîmûne**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Îssa Salih, Mohammed, **Rexna Civakî di Romanên Babê Nazê da (Mînak: StokholmêTe Çi Dît Bêje û Xweşiya Bi Êş)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Jaafar Hussein, Shreen, **Vênê Jinê di Hozana Hevçerxa Kurdî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Jalal Mohammed Amin, Dilshad, **Ezmûna Teyyib Cebbar ya Helbest û Rexne**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Jameel Ismail, Abid, **Rengvedana Geşbîniyê di Helbesta Nû ya Kurdî li Devera Behdînan da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Janez Sar Çeper, Fatime, **Lêkolînek li ser Helbesta Qedrî Can**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Jangi Noori, Shaho, **Binyatê Wesfê di Romanên Jan Dost da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Kan, Güneş, **Îmaja Ermenî di Romanên Kurdî yên Sovyeta Berê de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Kanat, Mihriban, **Şîrê Kirmancî (Zazakî) de Şekil û Mana**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Kareem Hamed Salim, Fehmi, **Di Çîrokên Mele Mehmûdê Bazîdî da Kesayetiyan Dîrokî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Karim M.Salih, Hemin, **Runbêjîyê di Helbestên Ehmed Muxtar Caf de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Kavşut, Nihat, **Ji Hêla Teknîk û Mijarê ve Analîzkirina Romana Şivanê Kurmanca ya Erebe Semo**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Kaynar, Cihan, **Hêmana Mekanê di Romana Kurdî (Kurmançî) de: Mînakên Mijabad, Labîrenta Cinan û Gerîneka Guernicayê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2020

Khamo Khudhur, Shemal, **Praktîzekirna Tiyûra Wergirtinê di Edebiyata Olî ya Êzdiyan da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Khoshawi Mustafa Dolamarî, Shakhawan, **Nostalojî di Helbestên Hacî Qadirê Koyî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Khidhir, Mohammed, **Ji bo Zarokan Çîrokên Ajalan (Mînak Çîrokên Kovara Heng 2001-2011)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017

Mazhar Ebrahimi, Seyed, **Xwêdinewey Dû Romanî Pêşbaziya Çîrokên Neqediyayî û Gabof be Gwêrey Teorîy Rexneyî Louis Althusser**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Mehemed Kocher, Jasim, **Rehendên Derûnî di Hozanên Rojen Barnasî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Mikael Azeed Azeed, Saad, **Surriyalîzm di Helbesta Nûxazî ya Kurdî de (bi Nimûne Helbestên Sebah Rencder)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Mohammad Hussein, Hlbeen, **Pêkhatiyên Diramayê di Hozanên Bedîrxan Sindî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Mohammed Ahmed, Hariwan, **Teknîka Dubarekirinê di Avakirina Rîtma Navxweyî ya Helbestên Kamîran Bedirxanî de –Dîwana Dilê Kurên Min wek Nimûne-**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Mohammed Ghaffar, Nergiz, **Îstatîka Cihî di Romanên Sebrî Silêvanî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Mohammed Hussein, Safen, **Rehendê Derûnî di Helbestên Ebdula Peşew de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Mohammed Rashid, Hawkar, **Teknîka Vegotinê di Romanê de (Mîrname ya Jan Dost Wek Mînak)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Muhammed Mawlud, Qabeel, **Rola Rojname Bizav di Pêşxistina Helbesta Kurdî li Devera Behdînan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Mushir Salih, Tara, **Hawwata û Firewata le Pendekanî Pîremêrdî Şaîr**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Mustafa Hamad, Jamal, **Dîroka Wêjeya Kurdî a Merif Xeznedar û Rol û Taybetmendiyên Wî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Nori Omer, Salam, **Rolê Kovara Metîn di Pêşxistina Vekolînên Edebî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Omar Ahmed, Honar, **Evîn û Hezkirina Jinê di Helbestên Mistefa Begê Kurdî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Omar Ali, Sarhang, **Bingehê Karakter di Romana Hesar û Segên Bavê Min ya Şêzad Hesên de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Omer Sadiq, Avan, **Di Helbestên Goran de Tasîra Rêbazên Pernasîzîmê û Sembolîzîmê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Orak Reşitoglu, Sevda, **Helbestvanên Jin di Edebiyata Yarsanan de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Orhan, Ömer, **Temaya Bingehîn ên Poetîka Şikoyê Hesên**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Othman Qader, Samad, **Zimanê Ragihandinê di Nuçeyên Rojname Elektronîk de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Örmek, Kenan, **Rojên Barnas û Temayên Siyasî di Helbestên Wî de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Özcan, Mulazım, **Di Salên 1980-2000an de li Tirkîyeyê Rewşa Ziman û Edebiyata Kurdî û Têkiliya Wan li gel Tevgerên Civakî yên Kurdan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yil, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Öztürk, İrfan, **Hîmên Helbesta Kovara Tîrêjê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Pesen, Abdurahim, **Helbesta Arjen Arî (Naverok-Şêwe-Binyad)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Polat, Edip, **Di Çend Pexşanên Kurmancî de Evînên Efsanevî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Polat, Leyla, **Wekî Kirdeyekê Hebûn û Temsîliyeta Jinan (Awirtêdaneke Rexneyî a Femînîst bo Berhemên Dilawer Zeraq)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Rashad Qader, Zeyad, **Bi Zaravayê Soranî Helbestên Zarokan li Edebê Kurdî de (Zêwer, Goran, Letîf Helmet û Emîn Mihemed)**, Zanîngeha Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Rasool Aba Baker Mangurî, Mangoor, **Bingeha Wêneyên Hunerî di Helbestên Hêmin de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Roder, Aram, **Li Gorî Teoriya Queer û Femînîzmê Zayenda Civakî di Destana Memê Alan de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Rojdar Yıldız, Reşit, **Di Edebiyata Zarokan de Çîrok**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Safeen Sadi Saadi, Sahand, **Rehendên Dîrokî Di Romana "Xewna Zelandên Îranî" Mardîn Îbrahîmê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Sagvan, Omeed, **Xwekuştin di Romanên Kovan Sindî de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Saiwan Ahmed, Omar, **Edebiyatî Enfal le Govare Kurdiyekanî Nawçeyî Germiyan da (1992-2012)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Saleh Hussein, Nadhim, **Kovargerîya Zarokan li Başûrê Kurdistanê (Mînak: Kepir)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Salih Shaduman, Omar, **Cuwankarî le Şî'rî Hewçerxî Kurdî da**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Sarıgül, Şehadet, **Cihê Jinê ya Civakî û Dengê Jinê di Romana Kurdî (Kurmancî) de**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Muş, 2020

Siaband Abbas, Reber, **Efsane di Grûba Edebî ya Nûkirin Her û Her da Hizirvan Ebdulla wek Nimûne**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Sulaiman Ismael, Ismael, **Rengvedana Zindanê di Romanên Selam 'Ebdulla de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Taş, Hacire, **Bi Nêrîneke Femînîst Analîza Romanên Nîvîskarên Mêr yên Kurd**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Tawfeeq Raof, Nawshirwan, **Binyata 'Struktûra Bûyerê di Romana Evara Perwaneyê ya Bextiyar Elî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Yavuz, Yahya, **Di Romanên Mehmed Uzun de Hêmanên Folklorê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Yeşilmen, Davut, **Temaya Sirgûnê di Çar Romanên Kurdî (Kurmancî) de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Yıldız, Hayal, **Mijarên Hevpar di Helbestên Rojen Barnas û Nâzim Hikmet de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Yılmaz, Ferhat, **Berawirdkirinek li ser Şivanê Kurmanca û Sêbareya Maksîm Gorkî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Yonat, Mehmet, **Kovara Nûdemê û di Kovara Nûdemê de Şopên Surgunê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

1.8. EDEBIYATA ZAROKAN

Hikmat Ali Zada, Partiman, **Rolê Govara Kepir di Pêşxistina Çiroka Zarokan de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Khidhir, Mohammed, **Ji bo Zarokan Çirokên Ajalan (Mînak Çirokên Kovara Heng 2001-2011)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017

Majeed Muhammad, Ghareeb, **Weşangeriya Zarokan û Zimanê Ragihandinê: Mînaka Kovara Sivore**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Rashad Qader, Zeyad, **Bi Zaravayê Soranî Helbestên Zarokan li Edebê Kurdî de (Zêwer, Goran, Letîf Helmet û Emîn Mihemed)**, Zanîngeha Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Saleh Hussein, Nadhim, **Kovangeriya Zarokan li Başûrê Kurdistanê (Mînak: Kepir)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Tosun, Türkan, **Edebiyata Zarokan di Kovara Nûbiharê de (1992-2010)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Yıldız, Reşit Rojdar, **Di Edebiyata Zarokan de Çirok**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

1.9. FERHENGNAŞÎ

Aygün, Muhsin, **Bingöl Yöresinde Kullanılan Zazaca Hayvancılık Kavramları**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Başaran, Cahit, **Kürt Dilinde Sözlükler**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Işık, Ümit, **Xebatek li ser Ferhengên Kurdî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Yılmaz, Abdurrahman, **Zazaca-Türkçe Sözlük, Genç-Bingöl Yöresi**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Yiğit Taştan, Habibe, **Di Lîstikên Zarokan de Ciyê Zûgotinokan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

1.10. FOLKLOR

Abdülsemetoğlu, Halil, **Hêmanên Mîtolojîk di Romanên Hesenê Metê de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Ahmed Haji Abozaid, Bayar, **Rengvedana Edebê Folklorî di Şiirên Mela Xelîl Mişextî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Akdağ, İrfan, **Zazayanê Dormareyê Depêyi di Kulturê Wareyi: Mintiqaya Sarconî**, Zanîngeha

Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Akıncı, Enes, **Peydabûna Nirxên Civakî û Vekolîna Wan di Hin Romanên Kurmancî yên Folklorîk de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Ali Salim, Goran, **Rengdana Folklorê di Destana Mem û Zîn ya Ehmedê Xanî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Apuhan, Danyal, **Vistunikunî Zazakiye Çewlig di Bawerî Bêbinî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Arif, Fakhir Ali, **Çavkaniya Jînwarparêzî ya Barzan**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Aslan, Mehmet Emin, **Hostayê Ribabê Miradê Kinê û Analîza Şerê Wî yê bi Navê Zerî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Asna, Burçin, **Bingöl'de Zazaca Atasözlerinin Tahlili**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Atı, Hikmettin, **Lêkolîneke Folklorî li ser Destana Mem û Zînê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Aygün, Muhsin, **Bingöl Yöresinde Kullanılan Zazaca Hayvancılık Kavramları**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Baiz Rahman, Mohammed, **Rola Folklorê di Perwerdekirina Zarokan de Mînak: Çîrok**, Zanîngeha Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Başaran, Murat, **Sêwregî de Eşîrê Kirmancan (Dimilîyan) û Kirmancîya (Dimilkîya) Înan**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Başaran, Tahir, **Di Vegotinên Devkî de Tîpê Behlûl**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanimên Civakî, Mûş, 2018.

Baykal, Nimet, **Çend Çîrokên Kurdî yên Dişibin Çîrokên di Gulistana Sa'dî Şîrazî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Begik, Mahmut, **Dengbêj Resoyê Gopala (Jiyan û Berhem)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Berouki Milan, Murat, **Hêmanên İranî yên Dîrokî û Mîtolojîk di Mem û Zîn'a Xanî û Dîwana Melayê Cizîrî de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Bor, Abdulkerim, **Bingöl Yöresi Zazaca Halk Türküleri**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Bozkoyun, Mehmet, **Çend Çîrokên Herêma Şêxan (Metn-Analîz)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Buran, Eşref, **Mela Wekî Tîpekî Pêkenokên Kurdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Candan, Mesut, **Rîtên Derbasiyê li Herêma Sêwregê**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Ceylan, Şehmuz, **Berawirdkirinek li ser Destana Memê Alan û Destana Odysseia**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Çalıştiran Karabat, Ruken, **Lêkolîneke Giştî li ser Çîrokên Kurdî yên Gelêrî (Bi Nimûneyên di Veşanên Ekola Şamê de) (Vekolîn-Senifandin)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Çeçen, Ramazan, **Di Edebiyata Kurdî de Folklor û Roman li dor Texeyyulên Berê Rêçên Îroyîn**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Çelik, Murat, **'Adat û Rusûmatname'ê Tewayîfê Ekradiye ya Mela Mehmûdê Bazîdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Çeliksaş, Sami, **Tîpolojîya Lehengê Kurd li Çarçoveya Nêrînên Joseph Campbell -Bi Mînakên Rustemê Zal û Memê Alan-**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Çetkin, Abdulsamet, **Klaman û Eseranê Zazaki ê Mikail Aslan de Tema**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Çiftçi, Mazhar, **Nimûneyên Çîrokên Derasayî yên Çaldiranê li Gorî Rêbaza Vladimir Proop**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Çiftçi, Tekin, **Di Kilamên Evînî yên Dengbêjan de Temaya Jinê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2012.

Dawood Sherzad, Rebaz, **Cedelyeya Jiyan û Mirin di Şî'ra Mahwî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Demir, Bünyamin, **Çîrokên Kurdî li gorî Motîf İndeksa Stith Thompson (Bi Nimûneyên Çîrokên Mîrze Mihemed)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Değirmi, Reşide, **Hêmanên Folklorîk di Romana Hewarî ya Heciyê Cindî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Demir, Vejdi, **Kurdên Arî: Mît, Dîrok û Îdeolojî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Dolgun, Ridvan, **Mintiqaya Darahênî-Zikte de Termê Hacetan û Manayanê Hacetanê ke Cuya Rojane de Şuxulyene**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Duran, Yasin, **Li gorî Rêbaza Vladimir Propp, Analîza Çend Çîrokên Herêma Colemêrgê**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Ece, Emre, **Monografiya Çanda Gel a Dêrika Çiyayê Mazî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Ekinci, Muzaffer, **Lêkolînek li ser Motîfên Lawiran ên ku di Berhema M. Emîn Bozarslan ya Rêzeçîrokên Lawiran a bi Navê 'Meselokên Lawiran'de Cih Digirin**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2016.

Erdoğan, Hatip, **Meseleyê Dormalê Darahênî (Metne-Tedqîq)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Eroğlu, Ramazan, **Folklorê Dewanê Madira, Xelika û Çirê ê Siirt Baykan**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Farhad Abdullah, Sardar, **Nûjenxazî di Rûxsara Helbestên Şêx Nurî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Filitoğlu, Hasan, **Hêmanên Folklorîk di Romanên Elîyê Evdilrehman de**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Filiz, Mehmet Şirin, **Xebatek li ser Destana Dewrêşê Evdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Gökalp, Büşra, **Bingöl Masallarında -Seçilmiş Örneklerde- Sembolik Masal Çözümlemeleri**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Gören, Ebubekir, **Di Romanên Erebê Şemo de Folklorê Kurdî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Güneş, Erkan, **Motîfên Destana Siyabend û Xecê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Güney, Cihat, **Zargotina Kurdan û Çîrokên Herêma Diyarbekirê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Güntaş Aldatmaz, Nadire, **Folklorê Kirmancan (Kirdan/Dimiliyan) Ser o Cîgêrayîşê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Gürsu, Sedat, **Bingöl/Kiğı Yöresi Masal Örnekleri ve Tahlili**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Gürür, Zeki, **Dengbêjî di Peywenda Patronajê de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Hamarat, Handan, **Hekimêniya Şari yê Çoligi u Terminolojiyê Weşiye**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Heider Farhan, Hawkar, **Xemilandina Felsefeya Oldariyê di Helbestên Mehwi de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Hussein Ali, Omed, **Ciwankarî di Pend û Gotinên Pêşyan de bi Mînakên "Pendî Pêşinan" a Şêx Mihemedê Xal**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

İçen, Halil, **Di nav Çanda Kurdî de Çîrokek Sîndrella**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Cîvakî, Diyarbekir, 2017.

Jameel Mohammed, Hawkar, **Binyadî Gêranewa le Dastanî Mem û Zinî Oskar Mann û Şanoyî Memê Alanî Ebdurehîm Rehmî Hekarî (Lêkolînewekî Berawirdkariyê)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Kaçmaz, Hüseyin, **Di Kilamên Elî Sîzer de Şopên Baweriya Elewîtiyê**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

Kanat, Yılmaz, **Batî kaynaklarında Zazalar ve Zazaca**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Kaplan, Yaşar, **Destana Kela Dimdim û Xanê Lepzêrin: Lêkolînek Edebî û Dîrokî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2015.

Karaca, Emin, **Bingöl Yöresi Zazaca Türkülerde İnsan Unsuru**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

manên Zindî, Çewlîg, 2019.

Khamo Khudhur, Shemal, **Praktîzekirna Tiyûra Wergirtinê di Edebiyata Olî ya Êzdiyan da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Koksun Ölmez, Azize, **Kürtlerde Halk Hekimliği ve Halk İnanışları Hakkari Rındık (Geçimli) köyü örneği**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2019

Korkmaz, Volkan, **Berawirdîyek li ser Destana Memê Alan û Mem û Zîna Ehmedê Xanî ji aliyê Binyad û Honakê ve**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Muhaldien al-Barazanji, Aram, **Rengdanên Ola Îslamî ya di Helebestên Nalî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Naderî Moghadam, Shatav, **Şî'rên Şairên Yarsan û Hizrê Yarî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Najeb Abdulrazaq, Jegr, **Binyatê Honerî di Dastana Zembîlfruş ya Feqiyê Teyran û Miradxanê Bayezîdî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Orak, Yunus, **Vekolîneke Etnomuzîkolojîk li ser Mihemed Arif Cizîrî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Öner, Ahmet, **Di Edebiyata Gelêrî ya Kurdî da Di'a û Nifir**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Özçelik, Mehmet Emin, **Xebatek berawirdî li ser Guhertoyêndestana Memê Alan ên di nav Êzîdiyan de**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Öztürk, Serdar, **Di Tradîsyona Dengbêjiya Kurdî de Şakiro (Jiyan û Berhem)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Samuk, Hidayet, **Servi Bölgesi Folkloru**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Samur, Aziz, **Destana Zembîlfruş û Gulxatûnê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Saydun, Edip, **Teşe û Ciwankariyên Wêjeyî di Dîwana Feqiyê Teyran de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Septioğlu, Pervin, **Sanikî Mintiqaya Guevdereyî (Metîn û Tehlîl)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Shirinov, Nofal, **Folkloru Kurdên Azerbaycanê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Shukur Mahmood, Imad, **Têgeh û Zaravayê Îrfanî di Helbestên Fexredîn Eraqî û Mihwî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Siaband Abbas, Reber, **Efsane di Grûba Edebî ya Nûkirin Her û Her da Hizirvan Ebdulla Wek Nimûne**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Sönmez, Hıdır, **Eleviyanê Zazaunê Dêrsimi de Itîqat u Ritueli**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Sönmez, Kadir, **Li gorî Axel Olrîc, Lord Raglan û Stîth Thompson Destana Memê Alan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Subaşı, Kenan, **Ji bo Zarokan di Fêkirina Kurdî de Rola Mamikan**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Taher Ahmed, Barzan, **Di Helbestên Kanî de Muzîk**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Tanrikulu, Veysel, **Kürtçe Masallar ile Grimm Kardeşler Masallarının Motifler Açısından Karşılaştırılması**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2017.

Taş, Melik, **Lêkolînek li ser Çanda Devkî ya Çaldiranê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2018.

Tektaş, İhsan, **Mintiqaya Licê ra Diwês Sanikî û Versiyonê Înan: Pêveronayîş û Tehlîl**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Ücar, Hatice, **Di Çîrok û Stranên Gelêrî yên Colemêrgê de Nasnameya Jin**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Yavuz, Yahya, **Di Romanên Mehmed Uzun de Hêmanên Folklorê**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2020.

Yeşilçınar, Fehmi, **Jiyan û Kilamên Dengbêj Ahmed Aliksan**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

Yıldırımçakar, Mehmet, **Heyranok di Edebiyata Kurdî ya Gelêrî de Mînaka Herêma Wanê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Yıldız, Ayhan, **Qewlê Hespê Reş**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Yıldız, Reşit Rojdar, **Di Edebiyata Zarokan de Çîrok**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Yılmaz, İsa, **Vekolînek li ser Çîroka Zembîlfroş**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2016.

Yılmaz, Şükrü, **Adet û Rîtûelên Têkildarî Mirinê li Herêma Nisêbînê**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Yiğit Taştan, Habibe, **Di Lîstikên Zarokan de Ciyê Zûgotinokan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

1.11. JÎNENÎGARÎ / BİYOGRAFÎ

Adak, Reşat, **Di Serdema Meşrûtiyetê de Zanyarekî Kurd: Seîdê Kurdî û Hizr û Xîtabên Vî Derheqê Hişmendiya Gelê Kurd de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Altun, Oktay, **Hawar Dergisinin Yazarları ve Kürt Edebiyatındaki Yerleri**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2020

Begik, Mahmut, **Dengbêj Resoyê Gopala (Jiyan û Berhem)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, En-

tîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Çetin, Ramazan, **Şêx Mûsayê Şêxanî Gundikî û Berhemên Wî yên Menzûm**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Ekici, Abdullah, **Zeynelabidînê Amidî: Jiyan Berhem û Xebatên Wî yên Destnivîsî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Güçlü, Beşir, **Dengbêj Salihê Qubînî Jiyan û Berhem**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2019.

Orak, Yunus, **Vekolîneke Etnomuzikolojik li ser Mihemed Arif Cizîrî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Öztürk, Serdar, **Di Tradîsyona Dengbêjiya Kurdî de Şakiro (Jiyan û Berhem)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Yeşilçinar, Fehmi, **Jiyan û Kilamên Dengbêj Ahmed Alîksan**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2015.

1.12. PERWERDE

Baiz Rahman, Mohammed, **Rola Folklorê di Perwerdekirina Zarokan de Mînak: Çîrok**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

Başdaş, Servan, **Fonksiyonên Çîrokan di Perwerdehiyê de (Vekolîn–Tekst–Analîz)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Demiral Taher, İde, **Perwerdeya Nîrxên Çandî û Civakî di Kovageriya Zarokan a Kurmançî-Latînî de (1980-2015)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Ekinci, Dilber, **İlk Dil Edinimi: Çocuk Dili ve Gelişimi/Bidestxistina Zimanê Yekem: Zimanê Zarokan û Pêşketina Wî**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2019

Geyik, Resul, **Hînkirina Kurdî Wekî Zimanê Yekem**, Zanîngeha Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

İlbasmış, Ronya, **Tehlîlê Kitabane Dersan yê Kirmanckî (Zazakî) yê Sınifa Pancine Hetê Pedagojî, Zayendiyê Komelkî û Ziwanî ra**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

Karagöz, Naci, **Seçmeli Kürtçe Dersine Karşı Veli Tutumları**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2016.

Kurt, Şehmuz, **Nîrxandina Pirtûka Hînkirina Kurdî: Hînker -Li gorî Nêrînên Xwendekar û Mamosteyan-**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Nooruldeen Saeed, Mohammed, **Layenê Perwerdekirinê di Gotinên Mezinan da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Subaşı, Kenan, **Ji bo Zarokan di Fêrkirina Kurdî de Rola Mamikan**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Tarduş, Ibrahim, **Bikaranîna Çîrokên Kurdî di Perwerdeya Zarokan de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Turgüt, Cahit **Di Edebiyata Kurdî ya, Klasîk de Mela Mihemed Nurî û Berhemên Wî**, Zanî-

geha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Uslu, Yeter, **Bingöl Üniversitesinde Eğitim Gören Zaza Öğrencilerin Zazaca Algısı**, Zanîngeha Bingol, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Yıldırımçakar, Adil, **Bedûzaman Seîdê Kurdî û Projeya Wî ya Medresetuzehra**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2016.

1.13. SÎNEMA

Abdullah Abdulrahman, Mohammed, **Tevkariya Sînemaya Kurdî ji bo Edebiyata Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Yıldız, Ekrem, **Kurtefilm Wekî Cih û Amûrê Bikaranîna Zimanê Kurdî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2020.

1.14. WERGERSAÎ

Taştan, Yusuf, **Dîroka Wergerê û Xebatên Wergera Kurdî**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Yıldırımçakar, Ziyattin, **Werger wek Kirineke Çandî, li ser Riyên ji Wergernasiyê ber bi Kurdojîyê ve**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

1.15. ZIMANNAÎ

Abdulsetar Abdulkarim, Shamal, **Bernav Di Zimanê Kurdî da li Govera Badînan**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Abi, Abdulmenaf, **Di Kurmanciya Jorîn û Kurmanciya Nawerast de Qertafên Lêkeran**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2018.

Açar, Zafer, **Devoka Devera Filistanê**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Ahmed, M. Araz, **Berawirdiyek di Navbera Morfîmên Rêzimanîyên Karî di Kurmanciya Bakûr a Stander û Devoka Duhokê da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Akbaş, Serdar, **Analîzek li ser Rêzimana Kurmanciya Hekariyê**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2020.

Ali Salih, Gharib, **Berhevxiştina Cînavkên Kesî di Kurmanciya Jorîn û Jêrîn de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Ashtî, Samed Rahman, **Raveber Wekê Keresteyekê Serbar di Hevokê da (Hozanên Goran Wekê Mînak)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Aslanoğulları, Mehmet, **Lerch'in Zazaki Derlemelerinin Çevrimyazımı ve Türlerine Göre Sözcüklerin Tahlili**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Babayiğit, Mehmet Veysi, **İngilizce, Kürtçe ve Türkçe'de Zamanların Sentaks (Sözdizimsel) Karşılaştırılması**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2016.

Balta, Adem, **Rê û Rêbazên Nivîsîna Nûçeyên Kurdî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Za-

nistên Civakî, Mûş, 2017.

Baluken, Yaşar, **Hetê Gramerî ra Fekê Çewlîgî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Başaran, Murat, **Sêwregî de Eşîrê Kirmancan (Dimilîyan) û Kirmancîya (Dimilkîya) înan**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Bingöl, İbrahim, **Kirmancî (Zazakî) de Pêveronayîşê Fekê Çewlîgî û Gimgimî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2013.

Biricik, Maşide, **Bazî Yörelerdeki Zazaca Ses Değişimleri**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Çapar, İbrahim, **Kürtçe ve İngilizce'de Deyimsel ve Edatlı Fiillerin Karşılaştırılması**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2017.

Delikaya, Ömer, **Peysazî di Kurmancî de: Nêrîneke Giştî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2016.

Demir, Perihan, **Zazakî de Derheqê Awanî û Antişî yê Karî Ser Yew Cigêrayîş**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Ersoy, Turgut, **Veracêkerdana Gramerê Zazakî û Kirmancî: Diyalekt Alfabe û Fonetik Morfolojî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Esen, Haşim, **Daçek di Devoka Semsûrê de (Nimûneya Deverên Sincik, Aldûş û Kûmîrê)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Gemsiz, Mehmet, **Binyat û Rastnivîsîna Lêkeran di Berhemên Rêzimanê yên Kurmancîya Bakur de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Gülmez, Gülbeddin, **Dengên Devoka Torê (Gundê Xerabê Bena Wekî Nimûne**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Gültekin, Sinan, **Hevokên tamamker ên berkarî yên kurmancî yên devoka torê**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Güneri, Ahmet, **Nomînal Morfolojîya Kurmancîya Herêma Torê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Güneş, Cemil, **Pirsgirêkên Zarokên Duziman di Dibistanên Yekziman de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Güzel, Şerif, **Lêkolînek Sentaksî li ser Berhema Camî'eya Rîsaleyan û Hîkayetan**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2018.

Hama Murad Majid, Edris, **Destpêkêk je bo Nasandina Zanesta Ziman**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Işık, Ümit, **Xebatek li ser Ferhengên Kurdî**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Jabar Abozaid, Majid, **Rolê Morfemên Nivîşî di Sentaksa Zimanê Kurdî de (Govera Behdînî)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Jafarzadeh, Mehdi, **Analîza Kurmanciya Deregeza Xorasanê li gor Hêmanên Zimannasiyê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Jamal Ahmad, Azhin, **Raçavkirina Aliyên Derunî di Karên Darêjî di Zimanê Kurdî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2017.

Jihad Shukrî, Vaheel, **Cihênnavên Serbexo di Navbera Zimanê Kurdî (Şêwezarê Behdîni) û Zimanê Tirkî da**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Kaçan, Muhammed Emin, **Zazakî de Kategorîzekerdişê Edatan û Metnanê Zazakî ra Nimûneyî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Kalan, Lokman, **Dem di devoka torê da (Bi mînaka Gundê Xerabê Bena)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Kamal Yousif, Hajar, **Vata di Diyaloga Karîkatêrê Kurdî da (Vekolîneka Sîmantîkî û Pragmatîkiye)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Kanabi Taher, Barzan, **Bas û Xwas Le Maşetî Hewal Rojnamekanî Xebat, Kurdistanî Nûwe û Rojname: Be Numûne Lêkolîneweyekî Simantîkî û Pragmatîkî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Kaplan, Ömer, **Avaniya Lêkeran Di Kurmancî de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Karabayeser, Ayetullah, **Zazakî di Wexti**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Kılıç, Özlem, **Gramerê Zazakî de Derheqê Negatîfiye Yew Cigêrayîş**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2015.

Laçin, Şahap, **Zazakî de Zerfî û Goreyê Raweyan Şuxulnayîşê Zerfan**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2018.

Mamo Aziz, Tahseen, **Guherîn di Asta Dengsaziyê de - Wek Mînak Devera Amêdiyê-**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Mohammed Abdolqader, Shivan, **Rola Gîreyan di Polguherîna Peyvê de di Kurmanciya Serî Devoka Behdînan da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Mushir Salih, Tara, **Hawwata û Firewata le Pendekanî Pîremêrdî Şaîr**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Nawzad Faqe Ibrahim, Hana, **Gireke Rêzimanî û Ferhengiyekanî Kar le Zimanî Kurdî û Farisî da**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2017.

Omar Mahmoud, Barzo, **Şîrovekirineke Dengsazî û Fonolojî di Kurdiya Kurmancî de**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Öçal, Serdar, **Awayê Lêkirina Navan li Herêma Dêrikê (Lêkolîneke Onomastîk-Sosyolojîk)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Özmen, Abdulsittar, **Berawirdkirina sê Berhemên Rastnivîsîna Kurmancî (Bingehên Rastnivîsîna Kurdiyê ya Arif Zêrevan -Rêbera Rastnivîsînê ya Mistefa Aydogan- Rêbera Rastnivîsînê ya Komxebata Kurmanciyê)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Saleh Miho, Mahdi, **Hevoka Rezimanî û Nerêzimanî di Devoka Devera Behdînan de**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Sayım, İlyas, **Kurmancî ve Hintçede Ergatif Yapı Üzerine Bir İnceleme**, Zanîngeha Muş Alparslan, Enstîtuya Zanistên Civakî, Mûş, 2017.

Söylemez, Semra, **Melekan, Gaz ve Muradan Köyleri Zazacasının Ses Değişimi Yönünden Karşılaştırılması**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2014.

Şanlı, Esat, **Têvernayîşê Kurmancî û Zazakî: Nimuneyê Licê û Hezanê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Taher Bazid, Berqee, **Hevalnav di Navbera Zimanê Kurdî (Kurmanciya Serî) û Tirkî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

Taman, Bahattin, **Daçek di Zaravayê Kurmancî da**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2018.

Taş, Çetin, **Dengsaziya Devoka Çaldiranê**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2015.

Tunç, Vehbi, **Gilgamiş Destanında Sümerce ile Kürtçe'nin Sosyo-linguistik Bağlantısı**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2016.

Uslu, Yeter, **Bingöl Üniversitesinde Eğitim Gören Zaza Öğrencilerin Zazaca Algısı**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Veroj, Sait, **Veracêkerdena Gramerê Zazakî û Kurmancî: Dîyalekt, Alfabe û Fonetik, Morfolojî**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2014.

Waheed Hasan, Baravan, **Stratejiyên pesnê di zimanê Kurdî de (Govera Behdînan wek nimûne)**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Yaman, Raif, **Fonemên Kurdî yê Kurdzan û Gerokên Ewrûpî û Amerîkî (1787-1887)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Yavaş, Mehmet, **Kurmanci Kürtçesinde Ergatif (Özeçişlilik) Nûra Gelban tefsiri örneği**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbakir, 2019

Yeşilkaya, Mesut, **Hetê cinsiyetê gramatikî ra pêveronayîşê kirdkî (Zazakî) û Kurmanckî**, Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2019.

Yıldırım, Süleyman, **Muqayesekirina Zimanê Hîttî u Kurdî (Kurmancî)**, Zanîngeha Van Yüzüncü Yıl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Wan, 2019.

Yıldız, Pınar, **Mehelî û Kirmanckîya Înan**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2016.

Yıldızhan, Veysel, **Bi Tarîxê Nusîyanena Xo ya Tewr Kehene Çekuyê Kirmanckî (Zazakî) (1798-1903)**, Zanîngeha Mardin Artuklu, Enstîtuya Zimanên Zindî, Mêrdîn, 2017.

2. NAVÊN TEZÊN DOKTORAYÊ Û KATEGORİYÊN WAN

2.1.CIVAKNASÎ

Atlı, Hikmettin, **Di Vegotinên Gelêrî de Guherînên di Navbera Civakên Etno-Dînî de (Nimû-**

neya Kurdên Elewî û Kurdên Ezîdî), Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

2.2. EDEBIYATA KLASİK

Aykaç, Yakup, **Kürt Mirliklerinde Edebi Patronaj**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

Jahany, Parviz, **Berawirdkirina Beyta Mem û Zînê ya Kurmancî (Varyanta Oskar Mann) û Mem û Zîna Mîrza ya Hewramî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

2.3. DÎROK

Aykaç, Yakup, **Kürt Mirliklerinde Edebi Patronaj**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

Tarduş, İbrahim, **19. Yüzyıl İngiliz Seyahatnamelerinde Kürtler**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

2.4. EDEBIYATA NÛ

Filiz, Mehmet Şirin, **Üç Kürt (Kurmanca) Romanında Üç Özgürlük Anlatısı (Emekçi, Kürt, Kadın)**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

2.5. EDEBIYATA BERAWİRDÎ

Jahany, Parviz, **Berawirdkirina Beyta Mem û Zînê ya Kurmancî (Varyanta Oskar Mann) û Mem û Zîna Mîrza ya Hewramî**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

2.6. FOLKLOR

Atlı, Hikmettin, **Di Vegotinên Gelêrî de Guherînên di Navbera Civaî Etno-Dînî de (Nimûneya Kurdên Elewî û Kurdên Ezîdî)**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2020.

Çifçi, Tekin, **Adıyaman ve Çevresinde Halk İnançları ve Halk Hekimliği**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2019.

Subaşı, Kenan, **Kürtçe (Kurmanci) Masalların Anlatı Tipolojisi**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2019.

2.7. PERWERDE

Kurt, Şehmuz, **Türkiye’de Kürtçe Öğretim Deneyiminin İncelenmesi (1968-2018)**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

Salam Khalid, Hewa, **İkinci Dil Olarak Kürtçe öğretimi**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2019.

2.8. ZIMANNASÎ

Açar, Zafer, **Tesîra Helwestê li ser Tercîha Ziman di Jiyana Kurdîzanan de - Nimûneya Wanê**, Zanîngeha Bingöl, Enstîtuya Zimanên Zindî, Çewlîg, 2019.

Babayiğit, Mehmet Veysi, **Kürtçe, Türkçe ve İngilizcedeki Atasözleri – Bağlamsal Bir Karşılaştırma**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civaî, Diyarbekir, 2020.

Kırkan, Ahmet, **Zazacanın Fonetik Açısından İncelenmesi; Kuzey, Güney ve Merkez Zazacasının Karşılaştırılması**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2019.

Yonat, Mehmet, **Kurmancî Kürtçesi Ağzıları Hakkında Sosyolinguistik Bir İnceleme (Muş, Adıyaman, Şırnak Örneği)**, Zanîngeha Dicle, Enstîtuya Zanistên Civakî, Diyarbekir, 2019.

ENCAM

Me ev gotar li ser tezên Master û Doktorayê nivîsand ku ji 2012an heta 2020an li beşên Kurdî yên Zanîngehên tirkîyê hatine nivîsandin û me ew bi awayê bîbliyografîk li gorî biwaran kategorîze kirin. Me dît ku digel tezên masterê, tezên doktorayê jî ji 2018an vir ve li ser wan tezan zêde bûne. Em dibînin ku tezên curbicur û înterdîsîplîner di beşên kurdî de hatine amadekirin. Ew dîsîplînên ku em behs dikin ew in ku hinek tez dikevin nav du, sê serenavan: Bîbliyografya, civaknasî, çapemenî, dîrok, edebiyata berawirdî, edebiyata klasîk, edebiyata nû, edebiyata zarokan, ferhengnasî, folklor, jînenîgarî, perwerde, sinema, wergernasî, zimannasî. Digel ku xwendekar ji van beşan bixwe mezûn nebûne, dîsa jî karibûne li ser curbicur biwaran tezan hazir bikin û ev jî înterdîsîplîneriya kurdolojiyê nîşan dide, ku jixwe kurdoloji hemû beşên mirovî wekî me li jor hejmartî hildide nav xwe.

Me di encama nîrxandinên xwe de dît ku heta niha herî zêde tez bi 149 tezan li Zanîngeha Artukluyê hatine amadekirin, piştî wê bi 105 tezan Zanîngeha Yüzüncü Yıl tê, ku hemû tezên hatine amadekirin yên masterê ne.

Herwiha ji 2019an pê ve tezên doktorayê li Zanîngeha Dicle û Bingölê tene amadekirin û heta niha 13 tezên doktorayê di van herdu zanîngehan de hatine parastin. Ev jî xaleke girîng e ji bo beşên kurdolojiyê yên li zanîngehên Tirkîyeyê.

Me dît ku li gorî kadroyên mamosteyan û hejmara tezan li Zanîngeha Yüzüncü Yılê anormalîyek dertê. Kadroya herî berfireh ji aliyê mamosteyan ve Mardin Artuklu ye û hejmara tezan li wir zêde ne, lê belê li Yüzüncü Yılê hejmara mamosteyan kême û herwiha bernameya masterê piştî zanîngeha Bingöl û Muşê jî vebû, lê ji aliyê hejmara tezan ve li pêş e û piştî Artukluyê cî girtiye. Ew jî ji aliyê îstatîstîkê ve nîşan dide ku korelasyoneke negatîf li Yüzüncü Yılê heye ku paşerojê em ê encamên vê yekê bibînin.

Me li gorî biwaran jî tez nîrxandin û me dît ku di masterê de bala xwendekaran herî zêde çûye li ser edebiyata nû ku 108 tezên masterê di vê biwarê de hatine nivîsandin.⁴ Piştî wê bi 91 tezan folklor, bi 78 tezan edebiyata klasîk û bi 63 tezan jî zimannasî tê. Em dibînin ku li gorî van her çar beşan hejmara tezan li ser biwarên dinê hatine amadekirin gelek kême in. Di çapemeniyê de 19 tezên masterê, di perwerdeyê de 19, di civaknasîyê de 12, di edebiyata berawirdî de 10, di jînenîgarî de 9, di edebiyata zarokan de 7, di dîrokê de 6, di ferhengnasîyê de 5, di bîbliyografiyê de 4, di sînemayê de 2 û di wergernasîyê de 2 tez hatine amadekirin.

Di doktorayê de xwendekaran herî zêde bala xwe daye zimannasîyê ku li ser vê biwarê 4 tez hatine amadekirin. Piştî zimannasîyê bi 3 tezan folklor û bi 2 tezan edebiyata klasîk, dîrok û perwerde tên. Di beşên din de, wekî civaknasî, edebiyata nû, edebiyata berawirdî, ji her yekî wan 1 tez hatiye amadekirin.

4 Wekî me li destpêka gotarê jî diyar kiribû tezeke ku înterdîsîplîner be dikare di bin du carna jî sê serenavan de cih bigire. Wekî mînak tezeke ku di bin "edebiyata klasîk" de be dikare di bin "dîrok"ê de jî cih bigire. Lewma hejmarên ku me li gorî biwaran diyar kiriye ji hejmara yakûn ya hemû tezan zêdetir e.

Em hêvîdar in ku ev xebata me dê kêrî lêkolîneran were ku bizanibin ka di kîjan salê û di çi biwarê de tezên kurdî hatine amadekirin û bi hêsanî xwe bigihînin wan.

JÊDER

Aykaç, Y. “Bibliyografyaya Tezên Beşên Kurdolojiyê yên li Turkiyeyê (2011-2016)”, *JMS*, c. 2/1, (2017), r. 119-132.

Aykaç, Y., Güzel, Ş., Çakar S., “Bibliyografyaya Tezên Masterê yên Ziman û Edebiyata Kurdî û Ziman û Çanda Kurdî (2011-2018)”, *Şarkiyat* 11/2 (Tebax 2019), r. 1007-1043.

YÖKTEZ, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi. “Tez Sorgu”. Pêwendî 5 Nîsan 2021. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>